

Sodinant medžius paisykite atstumų

Neretai tarp kaimynų kyla nesutarimų dėl per arti sklypo ribų sodinamų želdinių. 2022 m. atnaujintose Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklėse yra nurodyti mažiausi leistini atstumai iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu:

Eil. Nr.	Veisiamas medis, krūmas, gyvatvorė	Sklypo pusė (azimutas vizuojant iš sklypo centro)	Mažiausias leistinas atstumas iki kaimyninio sklypo ribos, m
1.	medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m	šiaurinė pusė (tarp 315° ir 45°)	5
		kitos pusės	3
2.	medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti nuo 2 iki 3 m aukščio arba formuojami iki 3 m aukščio	iš visų pusių	2
3.	medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti iki 2 m aukščio arba formuojami iki 2 m aukščio	iš visų pusių	1
4.	gyvatvorė, skirianti kaimyninius sklypus, formuojama iki 1,3 m aukščio	šiaurinė pusė (tarp 315° ir 45°)	1
5.	gyvatvorė, skirianti kaimyninius sklypus, formuojama iki 2 m aukščio	kitos pusės, nei nurodyta priedo 4 punkte	1
6.	lianos	iš visų pusių	0,5

Nesilaikant taisyklių ir nepavykus draugiškai susitarti su kaimynais yra teisės aktai, kurių nepaisymas užtraukia administracinę atsakomybę. Pagal administracinių nusižengimų kodekso 281 straipsnio 3 dalį Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių pažeidimas užtraukia baudą asmenims nuo trisdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.

Atitinkamų institucijų pareigūnai turi teisę surašyti privalomą vykdyti nurodymą pašalinti želdinius, kurie pasodinti pažeidžiant taisykles, arba perkelti juos tam tikru atstumu. Jeigu nurodymai nevykdomi, gresia dar didesnės baudos.

Nuo daugiabučių gyvenamųjų pastatų sienų su langais medžiai veisiami ne arčiau kaip 10 m atstumu, aukštesni kaip 2 m krūmai veisiami ne arčiau kaip 2,5 m atstumu, kiti krūmai – ne arčiau kaip 1,5 m atstumu (išskyrus teritorijas tarp pastatų ir gatvių ar kelių). Nuo kitų pastatų sienų medžiai veisiami ne arčiau kaip 5 m atstumu, krūmai veisiami ne arčiau kaip 1,5 m atstumu. Įsidėmėtina ir tai, kad nuo apšvietimo tinklo ar inžinerinių statinių atramų medžiai veisiami ne arčiau kaip 4 m atstumu, o nuo atraminių sienelių papėdės išorinės pusės medžiai veisiami ne arčiau kaip 3 m atstumu, krūmai veisiami ne arčiau kaip 1 m atstumu.

Norint valstybinėje žemėje veisti želdinius šalia privataus gyvenamojo pastato nesilaikant aukščiau įvardintų minimalių želdinių veisimo atstumų, želdiniai gali būti veisiami, jei gautas šio pastato savininko (ar bendraturčių) ar valdytojo sutikimas raštu (išskyrus, kai želdinius veisia statinio savininkas (ar bendraturčiai) ar valdytojas). Medžius ir krūmus draudžiama veisti vietose, kuriose Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytas draudimas sodinti

želdinius, valstybinėje žemėje, nesuderinus su savivaldybės vykdomąja institucija ar tos žemės valdytoju arba neturint įgaliojimų sklype tvarkyti želdinius.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme nustatyta, kad privačios žemės sklypo savininkas, ketinantis kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius, savivaldybės vykdomajai institucijai pateikia prašymą dėl leidimo išdavimo. Želdynų ir želdinių savininkai turi teisę privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, tvarkyti savo nuožiūra, nepažeisdami kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų.

SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ KRITERIJAI

Augimo vieta	Medžių gentys ir (ar) rūšys, krūmai; kamieno skersmens (1,3 m aukštyje) ir aukščio parametrai
1. Kurortuose ar kurortinėse teritorijose:	
1.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	12 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
1.2. privačioje žemėje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
2. Pakrantės apsaugos juostoje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, buakai, vinkšnos – 12 cm ir didesnio skersmens pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, juodalksniai, liepos, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės – 20 cm ir didesnio skersmens beržai, gluosniai – 30 cm ir didesnio skersmens paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
3. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose valstybinėje ir savivaldybių žemėje:	
3.1. mieste	12 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai,

	vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
3.2. ne mieste	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
4. Kitos paskirties žemėje daugiabučių gyvenamųjų pastatų, bendrabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijose privačioje žemėje:	
4.1. mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, buakai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – 20 cm ir didesnio skersmens
4.2. ne mieste	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, buakai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – 30 cm ir didesnio skersmens
5. Kitos paskirties žemėje visuomeninės paskirties, rekreacinės, bendrojo naudojimo, atskirųjų želdynų teritorijose	12 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
	paprastieji kadagiai – didesni kaip 3 m
6. Kitos paskirties žemėje pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų teritorijose	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
7. Žemės ūkio paskirties žemėje kituose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ir rekreacinio naudojimo žemės sklypuose:	
7.1. valstybinėje ir savivaldybių žemėje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
7.2. privačioje žemėje	ąžuolai, uosiai, klevai, guobos, skroblai, skirpstai, buakai, vinkšnos, liepos, maumedžiai, beržai, pušys – 30 cm ir didesnio skersmens

8. Žemės ūkio paskirties žemėje sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemėje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
9. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijoje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
10. Kultūros paveldo objektų ar kultūros paveldo vietovių vertingą savybę pripažintų želdynų ir želdinių teritorijose	bet kokių matmenų visų rūšių medžiai ir krūmai
11. Miestų, miestelių gatvėse	12 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
12. Kaimų gatvėse	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
13. Geležinkelio želdinių apsaugos zonoje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
14. Valstybinės ir vietinės reikšmės kelio juostoje:	
14.1. valstybinės reikšmės krašto ir rajoninio kelio juostoje	30 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, buakai, pušys, eglės, maumedžiai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai
14.2. vietinės reikšmės kelio juostoje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buakai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės

15. Kelio apsaugos zonoje už kelio juostos ribų	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buikai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
16. Gamybinių objektų sanitarinėje apsaugos zonoje ir komunalinių objektų sanitarinėje apsaugos zonoje	20 cm ir didesnio skersmens ąžuolai, uosiai, klevai, skroblai, skirpstai, guobos, buikai, vinkšnos, pušys, eglės, maumedžiai, pocūgės, kėniai, beržai, juodalksniai, liepos, gluosniai, šermukšniai, riešutmedžiai, kaštonai, miškinės obelys, miškinės kriaušės
17. Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų medžių grupių ir pavienių medžių sąraše nurodytose vietose	Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų medžių grupių ir pavienių medžių sąraše nurodytos rūšys – bet kokio skersmens medžiai
18. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąraše nurodytų medžių ir krūmų rūšių augimo vietose	Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąraše nurodytų medžių ir krūmų rūšys – bet kokio skersmens medžiai ar bet kokio aukščio krūmai

Neteisėtas saugotinių želdinių naikinimas užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuoniasdešimt iki trijų šimtų eurų. Neteisėtai nukirtus saugotiną medį ar krūmą teks atlyginti aplinkai padarytą žalą, apskaičiuojamą pagal aplinkos ministro įsakymu patvirtintus želdinių atkuriamosios vertės įkainius.